

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
11. 11. 2014 do
12. 11. 2014

Število objav: 8
Tiskani mediji: 6
Splet: 0
Radijske postaje: 1
Televizijske postaje: 1
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Festival mlade literature Urška
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Mednarodna konferenca plesne
pedagogike
Srečanje najmlajših filmskih
ustvarjalcev

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Ljudje meseca		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Bistriške novice; 0	Stran: 6	Površina: 314 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 11. 11. 2014		
Stran v zbirki 4	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Festival mlade literature Urška		

	Naslov	Najbolj perspektivna mlada literatka je Bistričanka		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Bistriške novice; 0	Stran: 14	Površina: 181 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 11. 11. 2014		
Stran v zbirki 5	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Festival mlade literature Urška		

	Naslov	Razstava v avli MO Kranj		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Gorenjska televizija; 0	18:50	Trajanje: 2 min
	Rubrika / Datum	Gorenjska TV poročila, 11. 11. 2014		
Stran v zbirki 6	Avtor	Kavaš Darja		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Predstavitve druge pesniške zbirke Roka Horžena		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	07:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 11. 11. 2014		
Stran v zbirki 7	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Na odrih		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Delo; 157000	Stran: 18	Površina: 183 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 12. 11. 2014		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Utripajoča luč plesne akademske nadgradnje		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Dnevnik – Nika; 128000	Stran: 13	Površina: 717 cm ²
	Rubrika / Datum	Priloga Nika, 12. 11. 2014		
Stran v zbirki 9	Avtor	Podboj Daliborka		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Mednarodna konferenca plesne pedagogike		

	Naslov	Že pol stoletja v filmski čarovniji		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Nedeljski dnevnik; 288000	Stran: 5	Površina: 1005 cm ²
	Rubrika / Datum	Povabljeni ste na kavo, 12. 11. 2014		
Stran v zbirki 11	Avtor	Šalamon Brane		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Srečanje najmlajših filmskih ustvarjalcev		

	Naslov	Izolani očarali s samozavestno sproščenostjo		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Primorske novice; 50000	Stran: 16	Površina: 549 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 12. 11. 2014		
Stran v zbirki 14	Avtor	M. P. G.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

LJUDJE MESECA

BISTRISKE
NOVICE

Rubrika ne vključuje strokovnih oziroma znanstvenih nazivov osebnosti. Vrstni red izbranih ljudi meseca je naključen.

1

PETRA ŽIŠT iz Slovenske Bistrice. Na letošnjem Festivalu **mlade literature Urška** je bila proglašena za najbolj perspektivno mlado literarno ustvarjalko.

2

FRANC MAJCEN je novi župan občine Makole, v Poljčanah ostaja župan Stanislav Kovačič! Izvoljena sta bila v drugem krogu županskih volitev 19. oktobra.

3

POSKOČNI MUZIKANTJE. Fantje ob izidu druge zgoščenke z naslovom Adijo, madam pripravljajo v Slovenski Bistrici veliki, že 3. tradicionalni koncert »Poskočno na Poskočne«.

4

DENIS ROŽAN s Kostanjevca. Fotografiranje je bilo zanj sprva hobi, ki pa je sčasoma prerasel v čisto resno delo. Tudi že večkrat opaženo in nagrajeno.

5

BOŠTJAN ČAVNIČAR s Spodnje Polskave skupaj z ekipo inštruktorjev začneja nov projekt za osnovnošolce – Znati oživljati je cool!

6

MILENA FUREK, predsednica Turističnega društva Breza Pragersko Gaj predstavlja postopek priprave „šamrol“, ki jih sama pogosto pripravlja za njihova druženja.

7

ŽAN POKERŽNIK iz Slovenske Bistrice. Predstavlja Geocaching ali geolov. Popularno igro, zaradi katere tudi število zakladov v okolici Slovenske Bistrice neprestano narašča.

Najbolj perspektivna mlada literatka je Bistričanka

Na letošnjem **Festivalu mlade literature Urška** so za najbolj perspektivno mlado literarno ustvarjalco razglasili **Petro Žišt** iz Slovenske Bistrice.

Zaključek festivala je potekal 17. in 18. oktobra v Slovenj Gradcu. Za častni naziv najboljšega mladega literata se je letos potegovalo 81 avtorjev iz vse Slovenije. Petri Žišt, Uršljanki letošnjega leta, bo **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti** za nagrado prihodnje leto natisnil knjigo.

Poezija ni opisovanje stvari ...

»Sodobno besedišče, primerna stilna dovršenost, tematska in leksikalna dinamika, zgrajena na filozofskih temeljih, ter lirični princip v zavedanju, da poezija ni opisovanje stvari, temveč prikaz pesniške stvarnosti, so tista umetniška sporočilna izhodišča, zaradi katerih smo se odločili, da je zmagovalka Urške 2014 Petra Žišt,« so sporočili z Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Petra Žišt je bila sicer na letošnji Urški zastopana kar s tremi literarnimi zvrstmi: poezijo, prozo in dramatiko.

Nagrajenka Petra Žišt. Foto: JSKD / Tomo Jeseničnik

Razstava v avli MO Kranj

GTV, 11.11.2014, GORENJSKA POROČILA, 18:50

DARJA KAVAŠ (voditeljica): **Javni sklad za kulturne dejavnosti** Kranj je minuli petek v Galeriji Mestne občine v Kranju odprl razstavo in projekcijo izbranih fotografij, ki so nastale na 36. regijskem srečanju fotografskih skupin in posameznikov. Avtorji so letos ustvarjali na temi »Prosto« in »Odsev«. Letošnje regijsko srečanje fotografskih skupin in posameznikov, še 36. po vrsti, je tako kot vsako leto obrodil veliko kakovostnih in brezčasnih fotografij. Avlo Mestne občine Kranj v teh dneh krasijo fotografije, ki so nastale v okviru letošnjega srečanja.

VLADIMIR BRLEK (vodja **JSKD** Kranj): Torej to srečanje mi vsako leto organiziramo pač najboljše fotografije v zadnjem letu. No, letos smo imeli pač temo Odsev in to je bila glavna tema in seveda smo imeli posebno temo, tako imenovana prosta tema. Tisti, ki pač ni uspel na Odsev, da se pač pokaže na Odsevu. Zanimivo je to, da se vsako leto pojavi več fotografov. Moram reči, da fotografije, ki jih je strokovna komisija, gospod Rajko, gospod Gunčar in seveda Aldo Komar, so imeli precej težko delo, kajti prišlo je čez 400 fotografij. Iz tega so pač izluščili tisto, kar je najlepše in najboljše.

KAVAŠ: Na petkovi razstavi in projekciji so bile predstavljene izbrane fotografije 37 gorenjskih ljubiteljskih fotografov.

BRLEK: Mi smo vsako leto bolj ponosni na to, da nam uspeva predstaviti vsakoletno delo teh društev iz cele Gorenjske, se pravi od Jesenic do Domžal. In med njimi je tudi kar nekaj mojstrov fotografije, tako da nekako se tudi sovpada s tako imenovanimi Miniaturami, ki so bile včeraj. Včeraj smo imeli na temo Rdeče, zdaj pa na temo Odsev.

KAVAŠ: Dela bodo v novembru krasila avlo Mestne občine Kranj. Fotografije so namreč prvotno namenjene vam, obiskovalci, da začutite strast, s katero so umetnine nastajale.

Predstavitev druge pesniške zbirke Roka Horžena

RADIO 1, 11.11.2014, NOVICE, 7:30

Rok Horžen z gosti, **JSKD** Ribnica in Knjižnica Miklova hiša vabijo v petek, 14. novembra ob 19. uri v predavalnico knjižnice Miklova hiša na predstavitev druge pesniške zbirke domačega avtorja Roka Horžena »Nič jokati, žival«. Avtor je bil pred dvema letoma tudi finalist tekmovanja Pesniški vitez poezije.

NA ODRIH

Ljubljana	
SNG Drama 19.30	Nežka se moži - Vinko Möderndorfer. SNG Drama Ljubljana, 2011. Režija: Jaka Andrej Vojevec. Komedija. Za izven in konto.
SNG Drama 20.00	Panj - Tjaša Mislej. SNG Drama, Ljubljana, 2014. Režija: Eva Nina Lam-pič. Dramaturgija: Darja Dominkuš. Nastopajo: Petra Govc, Iva Babič, Jurij Zrnc, Barbara Žefran, Uroš Fürst, Marko Okorn, Klemen Janežič, Tina Vrbnjak, Saša Tabaković. Za igro Panj, črno utopijo o problemu nezaposlenosti mladih, je mlada avtorica Tjaša Mislej na letošnjem Tednu slovenske drame v Kranju prejela nagrado za mladega dramatika. Gledališka igra. Bralna uprizoritev. Premiera. Za izven in konto.
SNG Opera in balet 19.30	Nabucco - Giuseppe Verdi. SNG Opera in balet Ljubljana, 2012. Režija: Detlef Soelter. Dirigent: Loris Voltolini. Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana. Opera. Za abonma Opera klasika in izven. 39-10 eur.
MGL 19.30	Veliki Gatsby - Francis Scott Fitzgerald. Mestno gledališče ljubljansko, 2014. Režija: Ivica Buljan. Drama. Za abonma Dijaški 2 in izven.
SMG 19.30	Nora Gregor - Skriti kontinent spomina - Neda R. Bric. SNG Nova Gorica, SMG Ljubljana, Schauspielhaus Graz (Avstija) in Il Rossetti, Teatro Stabile del FVG (Italija). Režija: Neda R. Bric. Dokumentarna fikcija. Predstava poteka v slovenščini, nemščini in italijanščini, in je podnaslovljena z dvojezični podnapisi. Za abonma Enakost Sreda in izven. 15,50-7,50 eur.
Gledališče Glej 20.00	Glej čez mejo: Allegro ma non troppo - Produkcija: Zero en Conducta. Idejna zasnova, dramaturgija in režija: José Antonio Puchades, Julieta Gascón Roque. Koncept: Zero en Conducta. Predstava katalonskega gledališča združuje lutkarstvo in fizični teater. Za izven.
Galerija Škuc 21.00	Iskanja brez naslova - Koncept: Barbara Kanc. Emanat, Galerija ŠKUC, Photon, JSKD, Ljubljana, 2013. Izvajalci in soustvarjalci: April Veselko, Barbara Kanc, Samo Kutin (glasba). Potrebna je rezervacija na info@emanat.si. Performativni dogodek. Vstop prost.
Španski borci 20.00	Pakt z nesmisлом, Hrup na hodniku - V okviru mednarodnega programa Uvoz-izvoz napovedujejo dvojni avtorski večer. Britanska plesna ustvarjalka Wendy Houston se bo predstavila s plesnim solom Pakt z nesmisлом. Najnovejšo predstavo je navdihnila smrt prijatelja, plesnega ustvarjalca Nigela Charnocka. Večer bo uvedel francoski avtor Clément Dazin s plesnim solom Hrup na hodniku. Plesna sola.
Šentjakobsko gledališče 19.30	Moj ata, socialistični kulak - Tone Partljič. Šentjakobsko gledališče Ljubljana, 2013. Režija: Gojmir Lešnjak - Gojc. Komedija. Za izven.
Maribor	
Drama SNG 20.00	Malomeščanska svatba - Bertolt Brecht. Drama SNG Maribor. Režija: Mateja Koležnik. Socialna ljubezenska komedija. Za izven.
Nova Gorica	
SNG 20.00	Zmaj - Jevgenij Švarc. Slovensko narodno gledališče, Nova Gorica, 2014. Režija: Dino Mustafič. Pravljica satira. Javna generalka. Za izven.
Novo mesto	
Anton Podbevšek Teater 20.00	Witkacy - Pars pro Witkacy. Anton Podbevšek Teater, Novo mesto, 2014. Koncept in koreografija: Magdalena Reiter. Gledališka predstava. Za izven. 12-10 eur.

UTRIPAJOČA LUČ PLESNE AKADEMSKE NADGRADNJE

Piše: Daliborka Podboj; foto: Brina Vogelšek Saje

ZGODILO SE JE, NA KAR SO SLOVENSKI PLESALCI UPALI IN PREDOLGO ČAKALI TER NA KAR SMO OPOZARJALI – ZGODILA SE JE AKADEMIJA ZA PLES V LJUBLJANI. 1. OKTOBRA LETA 2010 JO JE ODPRL IN SE Z VELIKIM ENTUZIAZMOM LOTIL TEŽKE ORGANIZACIJSKE NALOGE DEKAN TOMAŽ AMBROŽ, ZNANO IME Z NAŠIH PLESNIH POLJAN.

Omenjal je svoje dolgoletne sanje o plesni akademiji, ki so mu se končno uresničile 30. septembra 2010, ko je z uradnim dovoljenjem za odprtje akademija postala resničnost in ko je akademska nadgradnja plesne umetnosti postala dostopna vsem, ki so si je želeli. Težava nastopi pri financiranju privatne akademije, ki je upornemu Tomažu Ambrožu ob vsem nerazumevanju državnih institucij in akademskih gluhih ušes ostala edini izhod. Žal mnoge preobtežene slovenske glave razmišljajo v zakoreninjeni smeri – kaj bi plesalci z doktorskim naslovom? Pred desetimi dnevi je v organizaciji JSKD RS in Pedagoške fakultete Ljubljana stekla II. **Mednarodna konferenca plesne pedagogike**, na kateri so znanstvenice večjih mednarodnih institucionalnih področij predstavile znanstvena dognanja o povezavah telesnega gibanja in možgansko umskih sposobnosti. Tako je nova znanost nevroedukacija, interdisciplinarno področje, ki združuje nevroznanost, psihologijo in edukacijo, dokazala, da se učimo z gibom – tudi matematike s prvo dojenčkovo igro s prsti ... Spomnim se članka v časopisu Večer z dne 25. julija 2001, ki je s provokativnim naslovom Plesalec z dobrim znanjem matemati-

ke, sprožil diskusijo o (ne)potrebnosti višješolskega šolanja baletnikov. Moj odgovor na navedene dvome o tovrstni izobrazbi baletnega umetnika je bil objavljen pod naslovom Paradoksalnost baletnega šolanja, med možnostjo izobrazbe in našim plesnoumetniškim potencialom, dotikal pa se je perečega pomanjkanja ustrezne akademske plesne nadgradnje. Ob Triadi 2005, skupni produkciji naših treh akademij (likovne, za gledališče radio, film in televizijo ter glasbene), sem v Večeru dne 17. decembra 2007 pisala o treh vogalih umetnosti – kdaj pa še četrti, ko ima pač vsaka hiša štiri vogale, in ko žal na akademskem nivoju četrtega, plesnega vogala še nismo sposobni postaviti? Leta 2008 je Društvo baletnih umetnikov organiziralo v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (SAZU) celodnevni simpozij, posvečen umetniškemu paru Pii in Pinu Mlakarju. V uvodnem govoru se je takratni predsednik SAZU prof. dr. Boštjan Žekš opravičil, ker so akademiki plesalca, pedagoga in mednarodno priznanega koreografa Pina Mlakarja v vseh dolgih letih njegovega umetniškega dela spregledali, tako da ni bil povabljen k članstvu SAZU. Kar se gotovo ne bi pripetilo, če bi imeli plesno akademijo.

O potrebah akademske plesne nadgradnje in avtohtonosti ter neodvisnosti plesne umetnosti in izobraževanja pa Tomaž Ambrož ni le razmišljal, ampak je ob vseh svojih izkušnjah tudi ukrepal. Živel je s plesom kot učitelj in trener družabnih plesov, modernih plesnih trendov, ki je dojel, da tudi umetniška plesna scena potrebuje svoje potrditve, zato je organiziral tudi nagrado Povodni mož za najbolj nadarjene plesalce ter izbrane plesne predstave, bil pobudnik množičnega uličnega Maturantskega plesa, ob vsem tem pa dobil prepotrebno znanje, izkušnje in spodbude, da se je lahko odločil in postavil prvo slovensko Akademijo za ples. Zavedal se je pereče resnice, da je v plesu vse preveč obrti in premalo znanja. Študij na akademiji je namenjen strokovnemu pridobivanju znanja s področja plesa, usklajevanju plesalčevega virtuoznega instrumenta, njegovega telesa, in zajema štiri plesna področja, štiri učne stebre v času šestih semestrov: Katedro za družabni ples (razvoj družabnega plesa od zgodovine do danes); Katedro za tekmovalni ples (prvine latinskoameriških in standardnih plesov); Katedro za džez ples (vsebine od klasičnih tehnik do uličnih plesnih trendov); Katedro za sodobni ples (razvoj

umetniškega potenciala). Študentje so lahko obiskovali študij na eni od izbranih smeri, vsebine drugih treh pa so po želji lahko spoznavali na delavnicah in v času študija. Program je razširjen še na obvezna splošna področja, za katera je zadolžena splošna katedra iz predmetov fizične priprave plesalca, baleta, igre, glasbe, psihologije, pedagogike, fiziologije ...

Na Akademijo za ples se je v tem času vpisalo 45 študentov, do diplome pa je pred dvema letoma prispelo osem študentov. Letošnjega 30. septembra je na svečani podelitvi diplom te prejelo še 27 diplomantov. Torej je v akademsko Zlato knjigo vpisanih 35 diplomantov Akademije za ples v Ljubljani. Med diplomanti je bilo kar nekaj državljanov iz Hrvaške, ki so za svoje diplomske naloge, spisane v slovenščini, potrebovali še prevajalce in lektorje.

Namen visokošolskega študija je gotovo poglobljati in širiti akademska obzorja razmišljanj in raziskovanj, kar je bil tudi končni cilj Tomaža Ambroža. Da mu je uspelo, kažejo vsebine diplomskih nalog: Proces v odnosu do produkta v plesni pedagogiki, Gibalni teater kot obšolsko udejstvovanje mladih; Ustvarjalni gib v učilnici angleščine; Podaljšane misli koreografa; Zgodovinski priročnik razvoja džez plesa: odsev korenin džez plesa; Partnering v latinskoameriških plesih

(Analiza stanja in priporočila za prenavo)

... Nekaj diplomantov je na osnovi svoje diplomske tematike postavilo tudi celovečerne predstave na odru Plesnega teatra Ljubljana, v Kulturnem domu Velenje, v dvorani Cezam v Rušah, ki so bile dobro sprejete pri gledalcih, o njih pa tekla beseda na portalu Parada plesa.

Žal pa je dekan Tomaž Ambrož tik pred vrati novega šolskega leta naznanil svoj odhod s tega položaja in enoletni predah, torej zaprtje akademskih plesnih vrat, ko naj bi z novim študijskim letom 2015/16

Akademija za ples dobila novo vsebinsko obliko in se po vsej verjetnosti usmerila le na dva učna stebra, katedri, gotovo na scenski ples, o drugem pa še tečejo razglabljanja. Na Akademiji se zavedajo, da je tovrstna privatna oblika študija draga. Veliko zanimanje za njihovo akademsko plesno izkušnjo in organizacijo kažeta Univerza v Zagrebu in v Beogradu, kjer celo razmišljajo o štirih umetniških akademijah pod isto streho – likovni, gledališki, glasbeni in plesni. V napovedanem kontekstu bi bila žal Akademija za ples v Ljubljani le oddelek zagrebške ali beograjske univerze. Po velikem uspehu, žal nič kaj obetavna bodočnost za slovenske akademske plesne upe in plesno sceno, ki posega po umetniških in tekmovalnih vrhovih tako doma kot tudi daleč prek slovenskih meja in nas v množici nastopajočih uspehov nadvse uspešno promovira po svetu.

EKA VOGELNIK, ARHITEKTKA, SLIKARKA, ILUSTRATORKA, SCENOGRAFKA IN KOSTUMOGRAFKA

Že pol stoletja v filmski čarovniji

Zasvojena z lutkami in s filmom ter ena prvih ustvarjalk in sopotnikov otroškega filma pri nas – Današnji otroci ne poznajo ljudskih zgodb in pesmi, iz tega pa se razvije celo pomanjkanje sočutja do drugih živih bitij

Besedilo in fotografija: Brane Šalamon

Ob množici naših vsemogočih kulturnih dogodkov je to jesen skoraj neopazno minilo 50. srečanje najmlajših filmskih ustvarjalcev. **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti** in njegov oddelek za film letos namreč zaznamujeta pol stoletja ukvarjanja z mladimi filmarji. Mladi do petnajst let se že pol stoletja filmsko opismenjujejo, ustvarjajo in srečujejo na festivalu, kjer pokažejo, kaj jih vznemirja, veseli, skrbi, kako doživljajo sebe, družbo in svet ter na kakšen način pripovedujejo svoje zgodbe.

»Tokrat, pred 50 leti, ko so se začela filmska srečanja najmlajših ustvarjalcev, je gospa Mirjana Borčič organizirala svoja pedagoška filmska srečanja in režiser Mako Sajko nas je na filmskih seminarjih strogo gledal in spraševal, kaj sploh hočemo. Mi pa smo hoteli le vstopiti v filmsko čarovnijo. Tokrat sem bila del te zgodbe,« se začetkov filmskega ustvarjanja mladih v Sloveniji spominja **Eka Vogelник**, arhitektka, slikarka, ilustratorka, scenografka in kostumografka. Tisti, ki jo poznajo, pravijo, da je zasvojena z lutkami, med drugimi je za režiranje televizijske oddaje Ljubljanske skice in Makalonca leta 1993 v New Yorku prejela nagrado Arts link. Zasvojena je tudi s filmom, ena prvih ustvarjalk in sopotnikov otroškega filma pri nas.

»Doma so mi kupili poceni rusko kamero za 8 mm film na pero.

Vsak zvitek filma sem poslala razvit nekam daleč in temu je sledilo vznemirljivo čakanje na filmski trak in odkrivanje, kaj je uspelo. Zame je bil vedno čudež, čarovnijska pravzaprav, ko sem na papir narisala mačko in posnela svoj prvi animirani film. Res je delovalo, mačka se je na filmu premikala in skakala, ampak za to je bila potrebna zvrhana mera potrpežljivosti. In sva pri ustvarjanju, ker del mladostnikov je potrpežljivih, drugi del pa... saj vemo, kako je.«

Film iz šol izginil

Po pol stoletja ukvarjanja z mladimi filmarji in ob 50. obletnici festivala, ki je namenjen njihovi ustvarjalnosti, je seveda najpomembnejše vprašanje, kam smo prišli?

»Morda malo nazaj, razlog pa je seveda pomanjkanje denarja. Vse skupaj se je začelo, da ne pozabimo, kot socialistična varianta izobraževanja. Velika ljubiteljica filma Mirjana Borčič je takrat veliko naredila za filmsko vzgojo v šolah. O filmu se je resno govorilo, najmlajši so izvedeli, da je film resna zadeva, potem pa je prišlo leto 1991 in vsega je bilo konec. Do osamosvojitve sem v srednjih šolah učila umetnostno vzgojo, tudi o filmu, ampak potem je zmanjkalo denarja, vse je šlo iz šolskega programa in na srečo edino še Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vztraja, ne glede na to, da ni denarja. Danes gremo nazaj, nazadujemo in mladim nihče ne pove, kako nastane film, kaj

je v ozadju te čarovnije, kot sem filmu rekla nekoč. In ko sem videla prvi film, še danes se spomnim, da je bila to Zlomljena puščica, sem bila čisto očarana.«

Otroci danes živijo ob filmih.

»Nismo bili presenečeni, ko smo otroke vprašali, koliko filmov vidijo in koliko knjig preberejo. Odgovor dva filma na teden in dve knjigi na leto je lahko skrb vzbujajoč. V šolah na primer izvedo, kako nastaja literatura, kako nastane knjiga, o nastajanju filmov, ki jih neprenehoma spremljajo, pa jim ne povemo ničesar. Dobro je, da je medij blizu otrokom, ker zame kot ustvarjalko je pomembno, da vem, kako vidijo svet in kaj jih zanima.«

So danes otroški pogledi na svet drugačni?

»Seveda so, saj je danes za otroke iz mest narava bolj ali manj tuja, če odštejem kakšen sprehod v park, in otroci se več niti ne igrajo na dvoriščih kot včasih, kjer so se spletala prijateljstva, ker teh dvorišč pač več ni. Današnji otroci tudi ne poznajo ljudskih zgodb in pesmi, iz tega pa se razvije celo pomanjkanje sočutja do drugih živih bitij.«

Za veliko tega je kriva celo tehnologija?

»Je kar nekaj problemov in pri vzgoji otrok je verjetno problem pri mentorjih, saj ti niso filmsko izobraženi, kot smo bili včasih, ampak so to predvsem računalničarji in poznavalci multimedijev, ki sami niso ustvarjalci. Pokazalo se je, da mladim filmskim ustvarjalcem in njihovim mentorjem ni več jasno niti, kaj želijo snemati niti kako naj to posnamejo. In tu se ponovno pojavlja pomembna vloga filmskega izobraževanja mladih – zato, da se bodo znali skozi filme spraševati, kdo so, in da bodo znali pripovedovati svoje zgodbe o ljubeznih, bolečinah, strahovih in uspehih, o svojem doživljanju okolja, šole, staršev in družbe na mnoge načine, ki jih filmsko sporočilo ponuja. Res je, da je danes tehnično vse bolj enostavno, vendar tudi to stane. Nacionalna televizija, ki bi morala za to področje najbolj skrbeti, je največji problem. Risani filmi na primer, ker več ni, kot smo

rekli, luštnih risank, ampak je ena bolj grozovita od druge in otroci raje gledajo risane filme na komercialnih televizijah. Ali pa otroške oddaje na TV Slovenija, kjer pozabljajo, da s temi oddajami otroke vzgajajo in pri tej vzgoji pozabljajo na osnovne elemente vizualnosti in predvsem sporočila. Pri teh sporočilih, pri vsebini in pri nauku teh oddaj prevečkrat pozabljajo, kaj je njihov namen. Še tega, da se osnovna človeška razmerja ne spreminjajo, velikokrat spregledajo, pravzaprav gre za veliko neznanja, ki nas bo morda v prihodnosti, ko bodo današnji otroci zrasli, drago stalo.«

Pozabljeno izobraževanje mladih

Pravijo, da ste zasvojeni z lutkami, ampak kako je lutkam uspelo preživeti ob sodobni tehnologiji, filmu, televiziji ...?

»Zato, ker je to del gledališča in pri nas še posebej zato, ker tudi tako skrbimo za slovenščino. Lutkovna gledališča so ostala še v večini nekoč socialističnih državah, na zahodu so lutkovna gledališča propadla, tu in tam so ostale majhne gledališke družine, ki še prikazujejo lutke. Bolj ali manj žal gre z lutkami proti koncu in zagotovo ne bomo več doživeli takšnih odkritij, kakršna sem doživela sama, ko sem prvič gledala Zvezdico zaspanko ali Žogico nogico.«

Ker ustvarjate tako za lutke kot za film, kako so otroci nekoč gledali lutkovne predstave?

»Zdi se mi, da na podoben način kot danes. Nekoč in danes velja, da mora biti zgodba, pa naj bo v gledališču ali filmu, iskrena. Če ni iskreno, če je vse skupaj narejeno površno, potem je za otroke nezanimivo, začnejo klepetati in jih sploh ne zanima, kaj se dogaja na odru.«

Pisanje, ustvarjanje za otroke, je težje kot za odrasle?

»Seveda, ker najmlajšim z literaturo, z gledališčem in tudi filmom, če hočete risankami, povemo, kaj je res. To ustvarjanje za najmlajše moramo jemati skrajno resno, če želimo povedati, kaj je res. Ta iskrenost je pomembna, ker če nis-

mo iskreni, potem otroci narobe razumejo svet, se napačno odločajo in imajo potem tudi probleme. Ko sem ustvarjala lutkovno serijo, nisem sama brskala po enciklopediji, povabila sem biologa, da nam je razkril drobne posebnosti žuželk.«

Je bolje gledati lutkovno predstavo v gledališču in film v kinodvorani ali doma na televizijskem sprejemniku?

»Seveda v gledališču, ker imajo igralci neposreden stik z otroki, dobijo trenutni odziv. Zato se morajo igralci še posebno potruditi in si mlade gledalce pridobiti, če tega ni, potem začnejo klepetati in je s predstavo, pa naj bo še tako zanimiva, konec. Takšno skupinsko gledanje je za otroke dogodek, neposredni stik z lutkami na odru, če hočete, in pri vsem skupaj je pomembno še to, da otroci v gledališču reagirajo povsem drugače, ko so s svojimi vrstniki ali ko pridejo v gledališče s starši. Zato je za razvijanje tega odnosa do gledališča, do filma, do umetnosti pomembno to skupinsko gledanje, ker lutkovno igrice ali film v domačem okolju, ob prisotnosti staršev, sprejmejo povsem drugače.« ■

Page: 5

Reach: 288000

Country: SLOVENIA

Size: 1005 cm2

Kazalo

3 / 3

Eka Vogelnik: »Zgodba, pa naj bo v gledališču ali filmu, mora biti iskrena. Če ni iskreno, če je vse skupaj narejeno površno, potem je za otroke nezanimivo, začnejo klepetati in jih sploh ne zanima, kaj se dogaja na odru.«

»Nismo bili presenečeni, ko smo otroke vprašali, koliko filmov vidijo in koliko knjig preberejo. Odgovor dva filma na teden in dve knjigi na leto je lahko skrb vzbujač. V šolah na primer izvedo, kako nastaja literatura, kako nastane knjiga, o nastajanju filmov, ki jih neprenehoma spremljajo, pa jim ne povemo ničesar.«

Pihalni orkester Izola je v zbirko priznanj zdaj dodal še pokal Vinka Štrucla - Nastopil bo tudi 20 decembra v dvorani Livade

Izolani očarali s samozavestno sproščenostjo

Na sobotnem 19. tekmovanju godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla je najvišjo nagrado v svoji kategoriji prejel Pihalni orkester Izola, ki bo prihodnje leto praznoval 140 let delovanja.

ORMOŽ ▶ Na tekmovanju, ki ga soorganizirajo Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Občina Ormož in Glasbena šola Ormož, je tokrat nastopilo 13 slovenskih godb in skupaj več kot 750 godbenikov.

Posebej uspešni so bili godbeniki Pihalnega orkestra Izola, ki ga od leta 2007 vodi dirigent **Mirko Orlač** in je v svoji kategoriji do 34 članov prejel pokal Vinka Štrucla.

V kategoriji od 35 do 40 članov je strokovna žirija, ki

sta jo sestavljala **Gregor Kovačič** in **Mitja Dragolič**, s pokalom nagradila Rudarsko godbo Hrastnik, v kategoriji nad 40 članov pa še Laško pihalno godbo. Žirija je nastopajočim godbam podelila še 6 zlatih priznanj s posebno pohvalo in 7 zlatih priznanj.

"Že lani smo dobili zlato priznanje, a v svoji kategoriji nismo bili prvi, letos pa smo dobili tudi pokal in smo seveda navdušeni," pravi **Denis Lovrečič**, predsednik kulturnega društva

Pihalni orkester Izola. "Žirija je presodila, da smo imeli dober izbor skladb, menda pa jih je predvsem očaralo naše sproščeno igranje. Ker gre za tekmovanje v zabavnem programu, smo temu primerno zastavili repertoar treh skladb. Izbrali smo Slovenian folk song ameriškega skladatelja, ki je znane slovenske viže prestavil v zabavno preobleko. V eni skladbi sta imeli solo pozavnici, kar je tudi pustilo pečat nastopu, in po pravilniku smo odigrali tudi koračnico Vinka Štrucla. Videti je, da smo žirijo z izborom zadovoljili," pojasnjuje Lovrečič, ki skupaj z ostalimi člani orkestra že razmišlja o tradicionalnem novoletnem

koncertu. Letos bo orkester nastopil 20. decembra v športni dvorani Livade.

Prav posebej slavnostno bo za orkester prihodnje leto, ko bo praznoval 140. obletnico ustanovitve. "Načrti, ambicije in želje so velike, a kaj bomo lahko uresničili, je odvisno od denarja, torej od občine, sponzorjev in vseh, ki nam pomagajo. Najverjetneje bomo zaradi pomanjkanja dovolj velike dvorane slavnostni koncert priredili poleti na prostem, kjer se bomo potrudili pripraviti prijetno svečano praznovanje," zatrjuje Denis Lovrečič.

MPG

Vinko Štrucl, kralj koračnic

Vinko Štrucl (1933 - 2006) je kot dirigent Godbe milica napisal številne koračnice, a vseh ni namenil takrat vodilnemu slovenskemu pihalnemu orkestru, temveč je pisal tudi za druge godbe, za katere je napisal lepo število koračnic, med drugim tudi himno marsikaterega orkestra. Njegove koračnice in koncertne skladbe ter priredbe drugih skladb se še vedno redno izvajajo na odrih, saj v skladateljevem opusu najdemo več kot 80 koračnic in več kot 1200 drugi skladb ter različnih priredb. Napisal je še več kot 500 viž za najrazličnejše narodnozabavne ansamble, ki jih je vodil in v njih tudi igral. V zadnjih letih skoraj ne najdemo slovenske godbe, ki pri njem ne bi kdaj naročila koračnice ali kakšne priredbe. V slovenski glasbeni zgodovini bo poleg **Bojana Adamiča** zapisan kot eden najbolj plodnih skladateljev in najboljših prirejevalcev za godbe. Med slovenskimi godbeniki velja Vinko Štrucl za kralja koračnic.

Page: 16

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 549 cm2

Kazalo

2 / 2

